

Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

[08-570 470 00](tel:08-57047000)

varmdo.kommun@varmdo.se

www.varmdo.se

Riktlinjer för intag till kommunal vuxenutbildning

Diarienummer: 2022VAN/0085

Ersätter styrdokument: 2021VAN/0052

Ansvar: Gymnasie-, vuxenutbildnings- och arbetslivsnämnden

Uppföljning:

Beslutsdatum: 2023-01-10

Beslutsnivå: Gymnasie-, vuxenutbildnings- och arbetslivsnämnden

Reviderat: 2023-01-10

Inledning

Kommunen ska tillhandahålla sina medborgare kommunal vuxenutbildning i syfte att stödja och stimulera vuxna till ett livslångt lärande. Den kommunala vuxenutbildningen är ett utbildningsalternativ för dem som av olika anledningar behöver komplettera sina kunskaper och meriter på grund- eller gymnasieskolenivå, eller som behöver gå utbildning i svenska för invandrare.

Fortsatt lärande genom hela livet är en prioriterad fråga för Värmdö kommun, och ”livslångt lärande för livet och arbetslivet” är ett av kommunfullmäktiges inriktningsmål för mandatperioden 2015-2018. En särskilt viktig fråga är att matcha individens kompetens till arbetsgivares behov.

Kommunal vuxenutbildning (komvux) består av fem skolformsdelar:

- komvux på grundläggande nivå,
- komvux på gymnasial nivå,
- komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå,
- komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå, och
- komvux i svenska för invandrare (sfi).

Skolformsdelarna följer samma läroplan men har olika ämnes- och kursplaner. Studierna ska utgå från en individuell studieplan som ska finnas för varje elev.

Syfte och omfattning

Riktlinjerna syftar till att tydliggöra kommunens ansvar för vuxenutbildningen, dess målgrupper och förutsättningar. Riktlinjerna ger stöd för handläggning och beslutsfattande gällande kommunal vuxenutbildning. Riktlinjerna syftar också till att skapa en ökad transparens gentemot kommunens medborgare avseende kommunens förfarande i samband med intag till den kommunala vuxenutbildningen.

Lagstiftning

Den kommunala vuxenutbildningen regleras i lagstiftning och förordningar. De viktigaste är:

- Skollagen (2010:800)
- Förordning (2011:1108) om vuxenutbildning
- Läroplan för vuxenutbildningen 2012
- Förordning (2002:1012) om kommunal vuxenutbildning. Gäller till och med 1 juli 2025 avseende utfärdande av slutbetyg.

Villkoren för statsbidragen styrs av:

- Förordning (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning

Utöver dessa tillkommer Skolverkets föreskrifter och allmänna råd.

Mål för kommunal vuxenutbildning

Målet för all vuxenutbildning är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet, samt att främja sin personliga utveckling.

Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå ska ge vuxna sådana kunskaper som de behöver för att delta i samhälls- och arbetslivet. Den syftar också till att möjliggöra fortsatta studier. Studier inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå syftar till att ge vuxna kunskaper på en nivå som motsvarar utbildningen i gymnasieskolan. Utbildning i svenska för invandrare ska ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket. Utbildningen syftar också till att ge vuxna invandrare som saknar grundläggande läs- och skrivfärdigheter möjlighet att förvärva sådana färdigheter.

Nytt mål om kompetensförsörjning

Den kommunala vuxenutbildningen ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet. Förändringen innebär konkret att komvux framöver inte bara ska utgå ifrån individens behov av utbildning, utan också från behoven på arbetsmarknaden.

Kommunens ansvar för att erbjuda vuxenutbildning

Kommunen är skyldig att tillhandahålla kommunal vuxenutbildning, och att informera målgruppen om dess möjligheter till utbildning. Vidare ska kommunen aktivt verka för att de vuxna i kommunen som är behöriga deltar i sådan utbildning.

Utbildningen inom vuxenutbildning på grundläggande nivå och i svenska för invandrare ska utformas så att den enskildes studier kan kombineras med studier inom vuxenutbildningens andra skolformer.

Kommunen ska sträva efter att erbjuda utbildning som svarar mot efterfrågan och behov hos vuxna i kommunen. Utbildningen ska bedrivas kontinuerligt under hela året.

Auktorisationsmodellen

Värmdö kommun tillämpar auktorisation av anordnare av kommunal vuxenutbildning. Auktorisationsmodellen bygger på att anordnare som önskar utföra kommunal vuxenutbildning för Värmdö kommun ansöker om att bli auktoriserade utbildningsanordnare. Ansökan handläggs av förvaltningen och Gymnasie-, vuxenutbildnings- och arbetslivsnämnden. För att en anordnare ska kunna godkännas måste fastställda auktorisationsvillkor vara uppfyllda.

Systematiskt kvalitetsarbete

Kommunen är huvudman för vuxenutbildningen. Detta gäller oavsett om utbildningen ges av den kommunala utbildningsanordnaren eller av en extern anordnare. Varje anordnare har ett eget ansvar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete, men huvudmannen har det övergripande ansvaret för att följa upp och kvalitetssäkra både vuxenutbildningen i sin helhet och enskilda anordnares verksamhet.

Uppföljning av såväl externa utbildningsanordnare som kommunens egen anordnare genomförs av förvaltningen, och omfattar bl.a. granskning av verksamhetens kvalitetsberättelse, resultat från elevenkäter, samt uppföljning av avbrottsfrekvens och betygsstatistik. Uppföljningsarbetet beskrivs i den årliga uppföljningsplan som beslutas av Gymnasie-, vuxenutbildnings- och arbetslivsnämnden. Om en anordnare brister i kvalitet kan Gymnasie-, vuxenutbildnings- och arbetslivsnämnden vidta åtgärd i form av begäran om åtgärd, varning eller avauktion.

Målgrupper för vuxenutbildning

Bestämmelser om vem som har rätt och behörighet att delta i kommunal vuxenutbildning regleras i skollagen (20 kap. 11, 19- 20, samt 31-32 §§ skollagen (2010:800)).

Målgrupp för kommunal vuxenutbildning, grundläggande nivå

Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå vänder sig till vuxna som saknar sådana kunskaper som normalt uppnås i grundskolan. Utbildningen syftar till att ge kunskaper som vuxna behöver för att delta i samhälls- och arbetslivet. Den syftar också till att främja personlig utveckling och möjliggöra fortsatta studier.

En vuxen har rätt att delta i utbildning på grundläggande nivå från och med andra kalenderhalvåret det år hen fyller 20 år, under förutsättning att hen

- är bosatt i landet,
- saknar sådana kunskaper som normalt uppnås i grundskolan, och
- har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen

Även den som är yngre än 20 år *kan* vara behörig om det finns särskilda skäl med hänsyn till den sökandes personliga förhållanden. Det kan till exempel handla om ungdomar som redan bildat familj eller tagit andra avgörande steg in i vuxen världen. Beslut om att bevilja sådan dispens fattas av rektor för Vuxenutbildningsenheten.

Målgrupp för kommunal vuxenutbildning, gymnasial nivå

Kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå vänder sig till vuxna som vill komplettera sin gymnasieutbildning, få sina kunskaper och sin kompetens validerad eller byta yrkesbana.

Behörig att delta i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå är en vuxen, från och med andra kalenderhalvåret det år hen fyller 20 år om hen

1. är bosatt i landet,
2. saknar sådana kunskaper som utbildningen syftar till att ge,
3. har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, och
4. i övrigt uppfyller föreskrivna villkor

Även den som är under 20 år och som uppfyller övriga krav är behörig att delta i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå under förutsättning att hen har en gymnasieexamen eller ett studiebevis från gymnasieskolan.

En vuxen som är behörig att delta i utbildning på gymnasial nivå och som efter ett yrkesprogram i gymnasieskolan har fått en examen utan att ha uppnått

grundläggande behörighet till högskolestudier har rätt att delta i utbildning i kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i syfte att uppnå sådan behörighet.

Dispens

Den som är yngre än 20 år och som saknar gymnasieexamen/studiebevis från gymnasieskolan kan beviljas dispens för studier inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå om det finns särskilda skäl med hänsyn till den sökandes personliga förhållanden. Det kan till exempel handla om ungdomar som redan bildat familj eller tagit andra avgörande steg in i vuxenvärlden. Beslut om att bevilja sådant undantag fattas av huvudmannens rektor. En ungdom som är inskriven inom ungdomsgymnasiet kan inte beviljas dispens för studier inom den kommunala vuxenutbildningen.

Målgrupp för utbildning i svenska för invandrare

Utbildning i svenska för invandrare (sfi) är utbildning för personer som saknar grundläggande kunskaper i det svenska språket.

En person har rätt att delta i sfi-utbildning från och med andra halvåret det år hen fyller 16 år under förutsättning att hen:

1. är bosatt i Sverige
2. saknar sådana kunskaper i svenska som utbildningen syftar till att ge

Personer som har rätt till utbildning till följd av EU-rätten, avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller avtalet mellan EU och dess medlemsstater samt Schweiz, om fri rörlighet för personer, räknas som bosatta i landet. De har också rätt till sfi förutsatt att de övriga kraven är uppfyllda.

Intag till vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå

Val av utbildningsanordnare

Värmdö kommun tillämpar kundval inom kommunal vuxenutbildning. Det innebär att värmdöbor som beviljats kommunal vuxenutbildning väljer vilken utbildningsanordnare som ska utföra deras utbildning. Eleven kan välja bland de utbildningsanordnare som efter en kvalitetsprövning har auktoriserats av Värmdö kommun och som erbjuder den aktuella utbildningen.

Om den enskilde vill gå en utbildning som inte erbjuds av någon av kommunens auktoriserade anordnare, kan plats köpas på en utbildning som ges hos en annan anordnare. Den enskilde ansöker då via den kommun som

erbjuder utbildningen, en så kallad interkommunal ansökan.

Val av utbildningsanordnare görs i samband med att eleven ansöker om kommunal vuxenutbildning, genom att eleven söker kurser hos den anordnare hen önskar studera hos

Studie- och yrkesvägledning inför ansökan

Sökande ska i samband med att ansökan görs erbjudas studie- och yrkesvägledning för vägledning och information om möjlighet till fortsatta studier, arbetslivets kompetens- och rekryteringsbehov, samt studieekonomiska förutsättningar.

Handläggning av ansökan

Ansökan till vuxenutbildning kan lämnas när som helst under året. För att ansökan ska handläggas ska den vara komplett. En komplett ansökan består av ifylld ansökan och betygskopior som styrker tidigare utbildningsbakgrund och förkunskaper. Betygskopior ska bifogas ansökan vid varje ansökningstillfälle.

Ansökan handläggs av Vuxenutbildningsenheten. Huvudmannens rektor beslutar om den enskildes rätt att delta, vilken utbildning som ska beviljas samt i vilken omfattning.

Antal studiepoäng som beviljas:

Alla kurser inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning har poäng motsvarar studieomfattningen. Studier på heltid motsvarar 20 poäng per vecka, en kurs på 100 poäng motsvarar således fem veckors heltidsstudier.

Studietakt	Poäng per vecka
100%	20
75%	15-19
50%	10-14

Värmdö kommun beviljar inte studier i en högre omfattning än 25 poäng/vecka.

Urval

För sökande som har rätt till kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå görs inget urval.

För kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå kan urval göras om utbildningsplatserna inte räcker till för alla behöriga sökande.

Den som har störst behov av utbildning ska prioriteras. För att möta vuxnas behov av omställning ändras prioriteringsregeln för komvux i skollagen, så att de med störst behov av utbildning prioriteras. Tidigare prioriterades den med minst

utbildning. Detta kommer att göra det lättare för en person som redan har en gymnasieutbildning, men som löper risk för arbetslöshet eller ohälsa, att via komvux växla yrke eller bransch.

I samband med särskilda statliga satsningar kan annorlunda urvals-och/eller behörighetsregler tillämpas.

Den 1 juli 2021 ändrades prioriteringsregeln för urval till Komvux. Lagändringen innebär att prioritetsgrunden minst utbildning ersätts med störst behov för Komvux på gymnasial nivå och för Komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå. Kommunerna får därmed tydliga regler att följa vid bedömningen av vilka som har störst behov av utbildning och som ska prioriteras när och om ett urval måste göras inom Komvux. Syftet är att bland annat att de som vill läsa på Komvux för att ställa om till en annan yrkesbana ska ha möjlighet att göra det i högre utsträckning än i dag.

De beslut som berörs från ansökan till antagning är

- beslut om kostnader för utbildningen, det gäller endast om en annan huvudman än hemkommunen anordnar utbildningen
- beslut om mottagande
- beslut om antagning.

När en ansökan till utbildning inom Komvux på gymnasial nivå kommer in, ska hemkommunen avgöra om ansökan avser

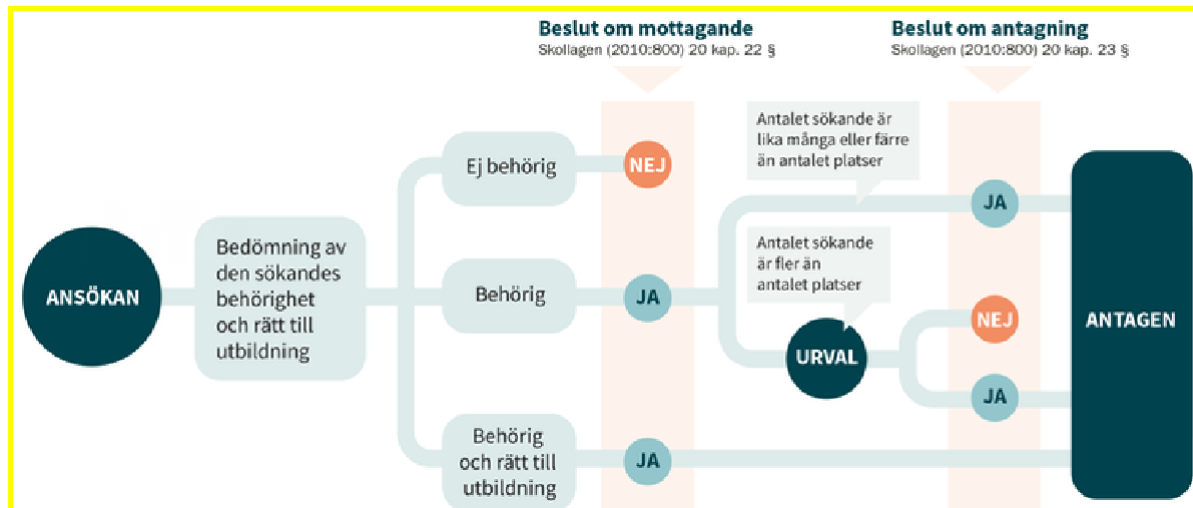
- utbildning som anordnas av hemkommunen, eller
- om det är utbildning som anordnas av en annan huvudman.

Det finns skillnader mellan dessa i processen från ansökan till antagning.

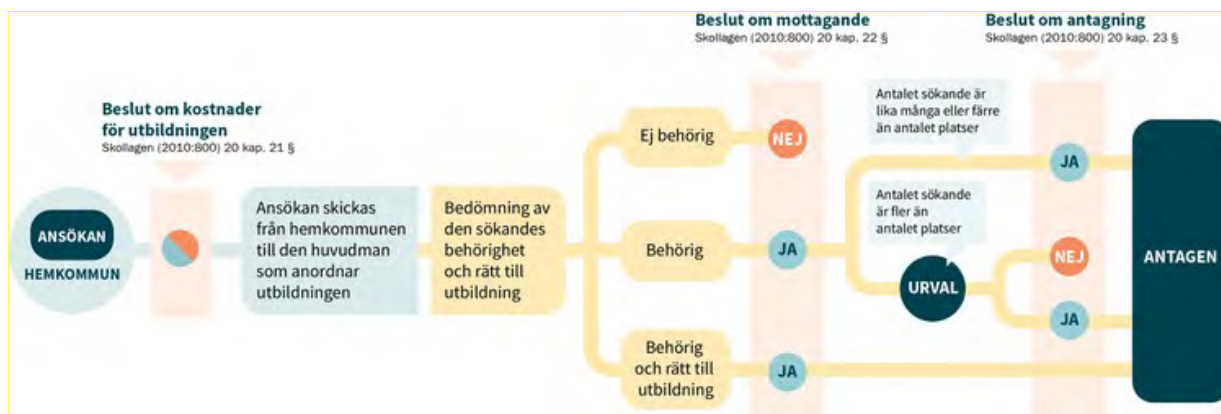
Utbildning som anordnas av hemkommunen

Med utbildning som anordnas av hemkommunen avses både utbildning i egen regi och utbildning på entreprenad som är upphandlad av hemkommunen.

Utbildning som anordnas av annan huvudman än hemkommunen (avser IKE-elever)

Utbildning hos en annan huvudman är i huvudsak utbildning som anordnas av en annan kommun, men kan i vissa fall avse en region. Huvudmannen som anordnar utbildningen kan bedriva utbildning både i egen regi och upphandlad utbildning på entreprenad.

Rätt att fullfölja studier efter flytt till/från Värmdö (vid flytt inom Stockholms län)

En elev som har påbörjat en kurs eller utbildning och som under pågående studier flyttar till eller från Värmdö ska kunna fullfölja sina studier.

Flytt till Värmdö

Kurser som eleven har påbörjat vid flytt **till** Värmdö bekostas av den kommun som har beviljat kursen/utbildningen. Kurser som eleven har beviljats men ännu inte har påbörjat bekostas av Värmdö kommun.

Flytt från Värmdö

Kurser som eleven har påbörjat vid flytt **från** Värmdö bekostas av Värmdö kommun. Beviljade kurser som eleven inte har påbörjat vid flytten bekostas av den kommun som eleven flyttar till.

Grund för att avslå ansökan

Ansökan om studier inom kommunal vuxenutbildning avslås om något av följande föreligger:

- Den sökande saknar behörighet till sökt utbildning (t.ex. avseende förkunskaper eller ålder)
- Ansökan är ofullständig efter att möjlighet till komplettering har getts
- Den sökande har pågående studier inom gymnasieskolan
- Den sökande har godkänt betyg i sökt kurs
- Studier utöver 25 timmar/vecka
- Vid interkommunal ansökan om utbildning på gymnasial nivå lämnas avslag om utbildningen ges i hemkommunen

Överklagan

Beslut att avslå ansökan om studier inom kommunal vuxenutbildning är överklagningsbart till Skolväsendets överklagandenämnd.

Intag till utbildning i svenska för invandrare

Nivåtest

För att den enskilde ska få undervisning på en nivå som motsvarar hans förkunskaper och studievana genomför varje ny elev ett nivåtest innan hen påbörjar sin utbildning. Nivåtestet visar vilken sfi-kurs eleven bör börja med.

Val av utbildningsanordnare

För enskilda som vill läsa sfi begränsas möjligheten att välja utbildningsanordnare av resultatet från nivåtestet. Den enskilda har rätt att välja bland de av Värmdö kommun auktoriserade anordnare som genomför utbildning på den nivå som den enskilde ska börja på.

Studieperioder

Studier inom sfi-utbildningens olika nivåer beviljas i enligt följande tidsperioder:

Sfi A	20 veckor
Sfi B, C, D	15 veckor

Förlängning av studietid

Om en elev har behov av längre studietid än angiven studieperiod kan huvudmannens rektor bevilja förlängd studietid för den enskilde.

Uppföljning

Efterlevnad av riktlinjerna stäms av kontinuerligt i samband med uppföljning av Värmdö kommuns myndighetsutövning avseende kommunal vuxenutbildning.